

BERAT GECESİNDE İHSAN VE İKRAMLAR*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Size bu gün tâ Avustralya'nın başşehri Canberra'dan hitab ediyorum. Hem cumanız mübarek olsun, hem de Berat Kandiliniz mübarek olsun... Çünkü bu akşamı yarına bağlayan, yâni cumayı cumartesiye bağlayan bu gece Berat Gecesi'dir, Şaban ayının yarısı gecesidir. *Leyletün nısfî min şa'bân* diye geçer. Bir de Beraet Gecesi diye geçer Arapça kitaplarda. Beraet Gecesi'ni, Berat Gecesi diye biz biraz kısaltarak söylüyoruz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, bu cuma gününüzü ve Berat Gecenizi, önümüzdeki akşam namazından itibaren başlayacak olan Berat Gecenizi mübarek eylesin... Bu güzel fırsatın, bu güzel gecenin, kandilin ve güzel günün feyzinden, bereketinden, rahmetinden en yüksek derecede istifade etmenizi Allah-u Teâlâ Hazretleri nasib eylesin...

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

a. Dört Mübarek Gece

Hazret-i Aişe-i Sıddîka Validemiz, mü'minlerin annesi RA buyuruyor ki, ben onun sözüyle başlayım:¹

قَالَتْ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ
يَسْحُ اللَّهُ الْخَيْرَ فِي أَرْبَعِ لَيَالٍ سَحًّا لَيْلَةَ الْأَضْحَى
وَلَيْلَةَ الْفِطْرِ وَلَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ يُنْسَخُ
فِيهَا الْأَجَالُ وَالْأَرْزَاقُ وَيُكْتَبُ فِيهَا الْحَاجُّ وَلَيْلَةَ
عَرَفَةَ إِلَى الْأَذَانِ

(الديلمى عن عائشة)

(Kàlet: Semi'tü'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve sellem, yekül) “Ben işittim ki, Rasûlüllah SAS şöyle buyurmuştu:

(Yesehu'llàhu'l-hayra fî erbai leyâlin sahhâ) Dört gece vardır ki, o dört gecede Allah-u Teâlâ Hazretleri hayrı kullarına çok çok ihsân ediyor.” Bunlar nelerdir?.. (Leyleti'l-adhâ, ve leyleti'l-fıtr, ve leyleti'n-nısfı min şa'bân; yünsahu fîhe'l-âcâl ve'l-erzâk, ve yüktebü fîhe'l-hâc; ve leyleti arafeh, ile'l-ezân.) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

¹ Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.V, s.274, no:8165; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XII, s.578, no:35215; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXIV, s.266, no:27122.

Mânâsını söyleyelim: “Dört böyle mübarek gece ki, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin hayırları kullarına bol bol, yağmur yağar gibi ihsân ettiği dört gece... Bunlar nedir, bu dört mühim, önemli, mübarek gece?..

1. (*Leyleti’l-adhâ*) Birincisi, *Leyletü’l-adhâ*’dır. *Adhâ*, *udhiye* kelimesiyle ilgili, kurban demek. Kurban gecesi. Yâni hacıların Müzdelife’de buldukları gece. O gece çok mübarek gecedir. Yâni ertesi sabah kurban olan gece. Yâni Arap geleneğine, İslâmî geleneğe göre gece önceden başlıyor, gündüzü de Kurban Bayramı olmuş oluyor; bu bir. *Leyletü’l-adhâ*, kurbanların kesildiği günün gecesi, yâni evveli.
2. (*Ve leyleti’l-fıtr*) Sonra *Leyletü’l-fıtr*, Ramazan Bayramı’nın gecesi. Bu bize daha yakın. İşte önümüzde, on beş gün sonra Ramazan girecek. Ondan sonra, bir ay Ramazan yaşayacağız Allah sağlık afiyet verirse, nasib ederse... Ondan sonra Ramazan bitecek, ertesi gün bayram... İşte o gece de çok kıymetli gecelerden birisi.
3. (*Ve leyleti’n-nısfı min şa’bân*) Hepsinin başında fî harf-i cerri var gibi okuyacağız. (*Ve leyleti’n-nısfı min şa’bân*) “Şa’ban-ı şerif ayının ortası gecesi.” İşte bu akşamki geceniz olmuş oluyor sevgili dinleyiciler, sevgili kardeşlerim!..

(*Yünsahu fîhe’l-âcâl*) diye araya izah vermiş Peygamber Efendimiz: “Eceller yazılır, insanların ömürleri yazılır bu gecede, (ve’l-

erzâk) ve rızıkları yazılır...” Ne zamana kadarki?.. “Bir dahaki Berat Gecesine kadar senenin önünde, yâni önümüzdeki olacak şeyler. Allah’ın mukadderâtı tesbit ettiği bir gece bu gece...

Ecelleri yazılır insanların... Rızıkları neler olacak; neler yiyecekler, içecekler, kazanacaklar; onlar yazılır. (*Ve yüktebü fîhe’l-hâc*) Hacca gidecek insanlar da yazılır. İşte falanca insana hac nasib olacak, gidecek diye yazılır.”

4. (*Ve leyleti arafeh*) “Bir de Arafe gecesi. Yâni hacıların Arafat’ta durup da yola çıktıkları, akşam ezanından sonra Müzdelife’ye doğru hareket ettikleri o gece, Arafe gecesi. O da çok kıymetli ve en sevaplı olan bir gecedir.

(*İle’l-ezân*) “Ezan vaktine kadardır.” diye ifade ediyor Peygamber Efendimiz. Bunların hepsi, sabah ezanına, yâni sabah namazının vakti girdiği zamana kadardır.

Demek ki, Peygamber SAS Efendimiz’in dikkatimizi çektiği dört mühim geceden birisi, bu Şa’ban’ın yarısı gecesi, bu akşamki Berat Kandili’dir.

Niye Berat Gecesi denmiş, berat ne demek?.. *Berat*; bir yüksek makamın, meselâ bir padişahın, bir hükümdarın, bir resmî, yüksek makamın bir insana verdiği belge demek... Neden Berat Gecesi denmiş bu geceye?..

لَأَنَّ فِيهَا بَرَائَتَيْنِ بَرَاءَةٌ لِلْأَشْقِيَاءِ، وَبَرَاءَةٌ
الْأَوْلِيَاءِ مِنَ الْخِزْلَانِ

(*Li-enne fîhâ berâeteyni*) “Çünkü bu gecede iki berat bahis konusudur: (*Berâetün li'l-eşkiyâ*) Allah’ın nasipsiz, kötü kullarının belgesi onlara verilecek. (*Ve berâetü'l-evliyâi mine'l-hızlân*) Bir de Allah’ın sevgili kullarının mahrumiyetten, kötü duruma uğramaktan uzak olduklarını, olacaklarını gösteren belge...” İki belge var. Birisi Allah’ın nasipsiz, eşkiyâ, şakî kullarının, kötü kullarının, kötü olduğuna, rahmetten uzak olduğuna dair berat... İyi kullarının da mahrumiyete uğramayacakları, iyi sonuçlara ulaşacaklarına dair berat verildiği için, Berat Gecesi denmiş.

Büyüğümüz, Allah himmetine mazhar eylesin, Abdülkâdir-i Geylânî Efendimiz Hazretleri kitabında yazmış ki; meleklerin gökte iki tane bayramı vardır. Nasıl müslümanların dünya üzerinde bir Ramazan Bayramı var, bir Kurban Bayramı var; meleklerin de gökte iki bayramı vardır. Meleklerin bayramlarından bir tanesi Berat Gecesi’dir, yâni bu akşamki gece; ötekisi de Kadir Gecesi’dir. O da Ramazan’ın yirmisinden sonra olan gece.

Kadir Gecesi saklı, belli değil. Yâni, onu Allah-u Teâlâ Hazretleri belirtmemiş, beyan etmemiş. Ama Şa’ban’ın yarısı gecesi belli. Hem de mehtaptan dolayı belli.

Biliyorsunuz mehtap, ayın on dördünde en büyük olur. Ayın on dördü dersiniz, Şa'ban ayının yarısının olduğunu oradan bilirsiniz. O belli. Ama Kadir Gecisini saklamış Allah. Niçin saklamış?..

Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır. Bu geceyi ihyâ eden cahil bir insan: “Ben bu geceyi yaşadım, ihyâ ettim, oh rahatım!” deyip gevşemesin diye, Allah-u Teâlâ Hazretleri saklamış. Tabii yaparsa, ihyâ ederse, güzel ibadetler eylerse, o gecede sevabı alacak ama, bilmeyince güvenemez. Güvenmemesi daha iyi... İbadetine güvenmesi doğru değil.

O bakımdan, Allah-u Teâlâ Hazretleri Kadir Gecisini saklamış ama, Berat Gecisini saklamamış. Çünkü Berat Gecesinde kullara, Allah-u Teâlâ Hazretleri fırsat vermek istiyor. Bu önündeki bir seneye ilgili isteklerini Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne arz etsinler ve istesinler diye... Orada büyük bir fırsat var.

b.Rahmet Kapılarının Açılması

Sevgili Akra dinleyicileri, bu gece bizler için çok önemli! Bir büyük fırsat, kaçırılmayacak bir fırsat... Bunu da gösteren bir hadis-i şerifi sizlere okumak istiyorum. Ebû Hüreyre RA'dan, Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyurdu diye rivâyet olunmuş:

قَالَ جَاءَنِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ
شَعْبَانَ وَقَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ اِرْفَعْ رَأْسَكَ إِلَى السَّمَاءِ
قَالَ قُلْتُ لَهُ مَا هَذِهِ اللَّيْلَةَ قَالَ هَذِهِ لَيْلَةٌ يَفْتَحُ اللَّهُ
سُبْحَانَهُ فِيهَا ثَلَاثِمِائَةَ بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ الرَّحْمَةِ
يَغْفِرُ لِكُلِّ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَكُونَ
سَاحِرًا أَوْ كَاهِنًا أَوْ مُدْمِنٌ خَمْرٍ أَوْ مُصِرًّا عَلَى
الرِّبَا وَالزِّنَا فَإِنْ هُوَ لَاءِ لَا يَغْفِرُ لَهُمْ
حَتَّى يَتُوبُوا.

(Kàle) “Buyurdu ki Peygamber Efendimiz:
(Câenî cibrîlü aleyhi’s-selâm leylete’n-nısfı
min şa’bân) Şa’ban ayının yarısı gecesinde, yâni
Berat Kandili gecesinde Cebrâil AS bana geldi.”
buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz

Cebrâil gelmiş Peygamber Efendimiz’e. (Ve kàle
lî: Yâ muhammed, irfa’ re’seke ile’s-semâ’)
“Ey Muhammed, ey Allah’ın elçisi, sevgili kulu,
elçisi Muhammed-i Mustafâ başını semâya
kaldır bakalım!” demiş, Cebrâil AS Peygamber
Efendimiz’e.

(Kàle: Kultü lehû: Mâ hâzihi’l-leyleh) “Ben
de Cebrâil’e sordum.” buyuruyor Peygamber
Efendimiz: “Nedir bu gece?.. Yâni kaldırıyım
başımı, gökyüzüne bakayım ama, nedir bu
gecenin özelliği?”

(Kâle) Dedi ki: (Hâzihî leyletün) “Bu öyle bir gecedir ki, (yeftahu’llàhu sübhànehû fihâ selâsemiete bâbin min ebvâbi’r- rahmeh) Allah bu gece rahmet kapılarından üç yüz kapı açar. (Yağfiru li-küllü men lâ yüşrikü bihî şey’en) Kendisine şirk koşmayan bütün kullarını afv u mağfiret eder. Yâni, müşrikleri affetmez.”

Tabii kâfir olan müşrikleri, yâni puta tapan, Allah’tan gayriye tapanları, Allah’a şerik koşanları affetmeyeceği belli de, mü’min olanlar da gizli şirke düşebilirler. Yanlış inançlara sahip olabilirler, inançlarında şirk bulaşığı bulunmuş olabilir. İşte öyle şirk varsa, affetmez. Kur’an-ı Kerim’den biliyoruz ki:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا

دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

(النساء: ٤٨)

(Inna’llàhe lâ yağfiru en yüşreke bihî ve yağfiru mâ dûne zâlike li-men yeşâ’) Çok mühim bir ayet-i kerime hepimiz için: “Allah-u Teâlâ Hazretleri bütün günahları affedebilir ama, şirk koşmayı asla affetmeyecek!” diye bu ayet-i kerime bildiriyor. (Nisâ, 4/48) Yâni insanın mutlaka iyi mü’min olması lâzım! Pırıl pırıl, tertemiz, berrak, güzel bir itikadı olması lâzım! Şirk bulaşık olmaması lâzım geliyor.

Şirk koşmayanları affeder. Bu gecede Allah üç yüz kapı açmış rahmet kapılarından, kullarını afv u mağfiret ediyor. Sonra, (illâ en yekûne sâhiren, ev kâhinen, ev müdmine hamrin, ev musirran

ale'r-ribâ ve'z-zinâ) diye sayıyor, kimlerin affolunmayacaklarını belirtiyor. Yâni şirk koşmayan bütün insanları mağfiret edecek ama, kimler affolunmayacak?.. “Sâhirleri, sihirbazları affetmeyecek. Kehânette bulunanları, kâhinleri affetmeyecek. *Müdmînü hamr*, içki mübtelası, ayyaş, sarhoş olanları affetmeyecek. (*Ev musirran ale'z-zinâ ve'r-ribâ*) Faiz yemek günahını devam ettiren, zina eden, bu konularda ısrarlı olanları affetmeyecek.”

Bunun dışındaki şirk koşmayan mü'min kullarını affedeceğini, (*feinne hâülâi lâ yuğferu lehüm*) bu sayılanların affolunmayacağını bildiriyor. Ama ne şartı var?.. Burada yine bir rahmet fırsatı var, tamamen kilitlenmiyor bu günahkârların üstüne durum: (*Hattâ yetûbû*) “Tevbe etmedikleri takdirde onlar affolunmayacak. Tevbe ederlerse, günahlardan vazgeçerlerse, affolabilir.” diye yine bir ümit var. Bütün günahkârlar için, yâni günahından tevbe ettiği zaman, Allah'ın afv u mağfiretine erme ihtimali olduğu buradan belli oluyor, hadis-i şerîfte belirtilmiş oluyor.

Demin okuduğum ayet-i kerime çok mühimdi: Şirk koşanları asla affetmeyecek Allah... Biliyorsunuz, bir de Allah'ın rahmeti konusunda mühim bir ayet-i kerime var...

Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ayet-i kerimede Peygamber Efendimiz'e, günah işlemiş, günaha bulaşmış kullarına şöyle bildirmesini emrediyor:

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا

تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ

الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

(الزمر: ٥٣)

(*Kul yâ ibâdiye'llezîne esrafû alâ enfüsihim*)

“De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım!(*Lâ taknetù min rahmeti'l-lâh*) Allah'ın rahmetinden ümîdinizi kesmeyin!’ (*İnna'llâhe yağfiru'z-zünûbe cemîâ*) Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. (*Innehû hüve'l-gafûru'r-rahîm*) Şüphesiz ki o, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.” (Zümer, 39/53) diye bildiriyor Peygamber Efendimiz'e.

Tabii bu büyük bir müjdedir. Ben de böyle bir müjdeli ayet-i kerimeyi uydudan, böyle Avrupa'dan Anadolu'ya, Orta Asya'ya kadar dinleyicilere müjdelemekten büyük mutluluk duyuyorum. Allah'ın rahmeti ne kadar geniş!

Kul ne kadar günahkâr olsa yine bir kurtuluş yolu var. Yeter ki tevbe etsin, hatasından vaz geçsin... Ne kadar büyük günah işlemiş bile olsa, Allah “Ümit kesmeyin!” diyor. Ama bazı şeyleri de kesin olarak beyan ediyor: Şirk koşmayacak, Allah'ın varlığını, birliğini bilecek; günahkârsa, günahına tevbe edecek.

c. Cennetin Kapılarının Açılması

فَلَمَّا كَانَ رُبْعَ اللَّيْلِ نَزَلَ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ

السَّلَامُ وَقَالَ يَا مُحَمَّدُ اِرْفَعْ رَأْسَكَ

فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَإِذَا أَبْوَابُ الْجَنَّةِ مَفْتُوحَةٌ

Şimdi devam edelim bu hadis-i şerife:

(*Felemmâ kâne rubua'l-leyl*) “Gecenin dörtte biri olunca...” Gece ne zaman başlar muhterem kardeşlerim? Akşam ezanı okununca, güneş batınca, gece başladı... Birinci saniyesi ezanla beraber, akşam ezanının vaktiyle beraber çalışmaya başladı kronometre diyelim. Ne zaman biter gece?.. Sabah vakti gelince, yâni sahur vakti bitince, imsak gerekince o zaman artık gece biter. (*Hiye hattâ matlai'l-fecr*) deniliyor ya hani, fecir atınca artık gece o zaman bitmiş oluyor.

“—Ortalık biraz daha karanlık Hocam?..” diyebilir bir kimse.

Olsun karanlık da olsa, doğu tarafına baktığınız zaman, orada o karanlığın, dağların arkasının artık beyazlanmaya başladığını gördün mü, dağların silüeti belli olmaya başladı mı, fecir atmış demektir, tanyeri ağarmaya başladı demektir. Türkçe’de böyle diyoruz, tanyeri ağarmaya başladı diyoruz. Yâni artık oradan,

karanlık yavaş yavaş açılmaya başlıyor. Dağların çizgisi belli oldu, hafif bir beyazlanma başladı.

Artacak, artacak, artacak, artık daha iyi görmeye başlayacak insan etrafı... Nihayet işte bir buçuk saat filan geçtikten sonra –mevsimine göre değişiyor bu– güneş oradan kaşını kaldıracak, görünecek... Güneşi göreceksiniz, güneş doğacak.

Demek ki fecir, güneşin doğmasından biraz erken oluyor, birbuçuk, iki saate yakın bir zaman önce fecir olayı oluyor. O zaman gece bitmiş oluyor artık, gece bitti. Demek ki gecenin zamanı, akşam ezanından fecre kadarmış. İşte bu zamanı dörde bölersek, dörtte biri geçtiği zaman aşağı yukarı... Mevsimine göre tabii gece uzar ve kısalır. Kış geceleri uzundur. Şimdi Türkiye’de kış gecesi, bu gece uzun... Yâni, Türkiye’deki müslüman kardeşlerimize müjdeler olsun... Tabii Avrupa’daki, Asya’daki kardeşlerimiz için de o müjde var. Çünkü kış gecesi uzundur, Berat Gecesi onlarda uzun. Yâni, uzun uzun ibadet etme imkânları var.

Gelelim bizim bu tarafa, bizim burada yâni Canberra’da, Avustralya’da burası yaz. Yaz olunca, yaz gecesi kısa olduğundan bizim akşamımız geç oluyor, sabahımız erken oluyor; gecemiz kısa... Demek ki sevgili Akra dinleyicilerimiz, aziz kardeşlerim, sizin daha çok dua etme imkânınız var! Bizi duadan unutmayın!..

Evet, hadise devam edelim: Gecenin dörtte biri geçince, Cebrâil AS tekrar geldi Peygamber Efendimiz’e ve, (*Yâ muhammed, irfa’ re’sek*) “Başını kaldır yâ Muhammed!” dedi tekrar.

Peygamber Efendimiz'e tekrar "Başını kaldır!" deyince, (*Ferafea re'sehû feizâ ebvâbü'l-cenneti meftûhah*) Peygamber Efendimiz bakmış ki, cennetin kapıları açılmış. Allah-u Teâlâ Hazretleri, Peygamber Efendimiz'e cennetin kapılarını açılmış olarak gösteriyor, peygamber olduğu için.

Tabii kaç tane cennet var?.. Sekiz tane cennet var. Cennetin muhtelif kapıları var, isimleri var bunların. Meselâ, oruçluların gireceği kapısı var, *Reyyan* denilen kapı. Bunları hadis-i şeriflerden biliyoruz. Şimdi, o cennetin kapılarının açık olduğunu Allah-u Teâlâ, Peygamber Efendimiz'e bu gecede gösteriyor.

Cebrâil, "Başını kaldır yâ Rasûlallah." deyince, açık olduğunu görmüş. Burada, sekiz tane kapının üzerinde ne yazılı olduğunu beyan ediyor Peygamber Efendimiz. Bunları okuyacağım, sekiz kapıyı da okuyacağım, şu bakımdan: Bu gecede ne yapmak gerektiğini gösterecek bize bu ifadeler, o bakımdan:

وَعَلَىٰ بَابِ الْأَوَّلِ مَلَكٌ يُنَادِي طُوبَىٰ لِمَنْ

رَكَعَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَعَلَىٰ بَابِ الثَّانِي

مَلَكٌ يُنَادِي طُوبَىٰ لِمَنْ سَجَدَ فِي هَذِهِ

اللَّيْلَةِ وَعَلَىٰ بَابِ الثَّلَاثِ مَلَكٌ يُنَادِي طُوبَىٰ
لِمَنْ دَعَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ

(*Ve ale'l-bâbü'l-evvel, melekün yünâdî: Tûbâ li-men rakea fî hâzihi'l-leyleh.*) Bâb, kapı demek. Cennetin birinci kapısında bir melek var, sesleniyor: “Ne mutlu bu gece rükû edenlere!” diye. Ha, demek ki melek sesleniyormuş, yazılı değil, melek sesleniyor. Ne diyor? “Ne mutlu bu gece rükû edenlere!” Demek ki, rükû etmek iyi bu gecede... (*Tûbâ li-men rakea*) “Ne mutlu rükû edenlere!” Tabii rükû namazın içinde oluyor.

(*Ve ale'l-bâbü's-sânî melekün yünâdî: Tûbâ li-men secede fî hâzihi'l-leyleh*) “Ne mutlu bu gecede secde edenlere!” diyor ikinci kapıdaki melek de. Demek ki rükû edip, secde edip, namaz kılanlara melekler müjde veriyorlar. Ne mutlu. Onlar büyük sevap alacaklar. Demek ki bu gece namazlar kılmamız lâzım!...

Devam ediyor: (*Ve ale'l-bâbi's-sâlis, melekün yünâdî: Tûbâ li-men deâ fî hâzihi'l-leyleh*) “Ne mutlu bu gece dua edenlere!..” Muhterem kardeşlerim, üçüncü kapıda, dua etmenin de sevap olduğunu bir melek seslenerek bildiriyor, müjdeliyor.

Biliyorsunuz dua ibadettir. Belki bilmiyorsunuz, bilin, bilmeyenler bilsin. Namaz ibadet olduğu gibi, oruç ibadet olduğu gibi dua da ibadettir. Yâni, “Ben dua ediyorum. Artık namazımı kıldım, sonunda dua ediyorum. İşte istiyorum bir şeyler..” diye sanmasın insan, dua ile meşgul olmak da ibadettir.

Duanın iki faydası var. Bir: Dua hâli, ibâdet hâli olduğundan insan ibadet etmiş oluyor.

İki: Duada istediği şeyi Allah verecek, bir de oradan kârı oluyor. O bakımdan bu gece çok dua etmemiz lâzım.

Tabii kimlere dua etmeli insan?.. Evvelâ tabii anne babasını duadan unutmamak lâzım, onu hatırlatayım. Anne babasına evlâdın dua etmesini, Peygamber Efendimiz tavsiye ediyor. Tabii insanın hocası da annesinden babasından önce geldiğinden, hocasını da unutmaması lâzım!.. Kendisine dua eder, kendisinin dünyasına, ahiretine dua eder. Evlatlarına, akrabalarına, arkadaşlarına, dostlarına dua eder. Kendisinden başkasına dua ettikçe, Allah memnun olur, sever kulunu ve melekler de ona dua eder, “Âmin...” derler onun duasına. “O kardeşin için istediğin şeyi Allah sana da versin...” derler. Onun için, bu gece çok dua etmemiz gerektiği anlaşıldı. O müjdeyi de aldık.

وَعَلَىٰ بَابِ الرَّابِعِ مَلَكٌ يُنَادِي طُوبَىٰ لِلَّذَا كَرِينِ
فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَعَلَىٰ بَابِ الْخَامِسِ مَلَكٌ يُنَادِي
طُوبَىٰ لِمَنْ بَكََا مِنْ خَشِيَةِ اللَّهِ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ

(*Ve ale'l-bâbu'r-râbi' melekün yünâdî: Tübâ li'z-zâkirîne fî hâzihi'l-leyleh*) Dördüncü kapıda da melek ne diye sesleniyormuş: “Ne mutlu bu gece Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni zikredenlere!..” Demek ki, bu gece elimize tesbihimizi alacağız, güzel güzel zikirlerimizi yapacağız. Gördünüz mü dervişliğin, tasavvufun hadis-i şeriflerde olduğunu, Peygamber Efendimiz’in tavsiye ettiğini buradan da anlıyoruz.

(*Ve ale'l-bâbü'l-hâmis, melekün yünâdî: Tübâ limen bekâ min haşyeti'llâhi fî hâzihi'l-leyleh*)
Beşinci kapıda da bir melek şöyle müjdeliyor: “Ne mutlu bu gece Allah korkusundan gözleri dolup ağlayan kullara!..” Tabii haşyetullahtan, havfullahtan, takvâsından, ihlâsından dolayı ibadet eden insanlar şıpır şıpır inci gibi göz yaşı dökerler. Allah bu gözyaşlarını sever. “Allah için, Allah korkusundan ağlayan göze cehennem ateşi gelmeyecek, yakmayacak; yâni onun sahibi cehenneme girmeyecek.” diye müjde vardır.

Bu gece günahlarımızı düşünelim, ağlayalım sevgili kardeşlerim! Cenneti özleyelim, ağlayalım! “Yâ Rabbi beni

cennetine sokmazsan, benim halim nice olur; kaçırarak mıyım o güzel yeri?..” diye ağlayalım, yalvaralım, dua edelim. Ağlamak da güzel bu gece... Beşinci kapıdaki melek böyle müjdeliyor.

وَعَلَىٰ بَابِ السَّادِسِ مَلَكٌ يُنَادِي طُوبَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ
فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَعَلَىٰ بَابِ السَّابِعِ مَلَكٌ يُنَادِي
هَلْ مِنْ سَائِلٍ فَيُعْطَىٰ سَوْءَهُ

(*Ve ale'l-bâbü's-sâdis melekün yünâdî: Tübâ li'l-müsellimîne fî hâzihi'l-leyleh*) Altınca kapıda da bir melek: “Ne mutlu bu gün selâm veren kullara!..” diye müjdeliyor. Demek ki, Peygamber SAS Efendimiz'e salât ü selâm getireceğiz, peygamberlere salât ü selâm getireceğiz, ümmetin selâmetini isteyeceğiz.

(*Ve ale'l-bâbu's-sâbi' melekün yünâdî: Hel min sâilin feyu'tà sü'lehû.*) “Hiç bir istekli olan, bir elini açıp da Allah'tan bir şey isteyen kul var mı ki, istediği verilsin.” diye soruyor yedinci kapıdaki melek. Yâni bu da, Allah'tan bir şeyler istemeye teşviktir, isteyene istediği bu gece verilecek demektir.

Biz de elimizi açacağız, ilk önce diyeceğiz ki:

“—Yâ Rabbi, beni eğer sevmediğin kulların listesine yazmış isen, ben oradaysam, o listedeysem; beni oradan sil, o defterden al, benim ismimi sevdiğin kulların defterine yaz yâ Rabbi... Bu önümüzdeki yıl, bir dahaki Berat Gecesi'ne kadar olan bir yıllık mukadderat madem bu gece tesbit ediliyor; benim hakkımda hayırları mukadder eyle, hayır takdir eyle yâ Rabbi!.. Şerleri benden uzak eyle... Ümmet-i Muhammed'e hayırlar ver...” diye isteyeceğiz.

Allah istemeyi sever. Allah öyle bir rahmeti geniş, Mevlâmızın şânı öyle yüce ki, isteyenini seviyor, istemeyene kızıyor. Onun için bol bol isteklerimizi sunacağız bu gece. Bu yedinci kapıdaki meleğin seslenişi...

وَعَلَىٰ بَابِ الثَّامِنِ مَلَكٌ يُنَادِي هَلْ

مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَيَغْفِرُ لَهُ

(*Ve ale'l-bâbu's-sâmini melekün yünâdî*) Sekizinci kapıdaki melek de: (*Hel min müstağfirin feyuğferu lehû*) “Yok mu bir kendisine tevbe istiğfar edip de affını isteyen, Allah'tan mağfiret dileyen yok mu ki, mağfiret olunsun!” diye sesleniyor.

Demek ki, sekiz cennetin ana kapılarındaki meleklerin kulları neye teşvik ettiğini, ne mutlu diyerek neleri yapmaya işaret ettiğini bu ifadelerden öğrendik. Tekrar hatırlamaya çalışalım: Namaz kılacağız, rükû, secde edeceğiz, dua edeceğiz, zikir yapacağız, Allah korkusundan ağlayacağız, gözyaşı dökacağız, yalvaracağız, Peygamber-i Zîşânımız'a salât ü selâmlar getireceğiz, isteklerimizi bol bol söyleyeceğiz. Çok isteyeceğiz. Çünkü Mevlâ'mız çok ganî. Hazinesi sonsuz, çok isteyeceğiz. O da çok çok ihsân edeceğini müjdelettiriyor meleklerine. Allah'tan mağfiret dileyeceğiz.

İnsanın Allah'tan isteyeceği en önde gelen şey, afv u mağfiret olunmasıdır. Afv u mağfiret oldu mu, günahlarına bakılmayacak oldu mu, insana artık kurtuluş yolu görünmüş demektir.

فَقُلْتُ يَا جِبْرِيلُ إِذَا مَتَى تَكُونُ هَذِهِ الْأَبْوَابُ
مَفْتُوحَةً قَالَ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ مِنْ أَوَّلِ اللَّيْلِ

(Fekultü: Yâ cibrîl, izâ metâ tekûnû hâzihi'l-ebvâbü meftûhaten.) Peygamber Efendimiz göğe bakıp da cennetin kapılarını görünce, meleklerin böyle nidâ ettiğini, peygamberlik nûruyla, peygamberlik gözüyle görüp, peygamberlik kulağıyla işitince, Cebrâil AS'a dedi ki: “Bu güzel kapılar, bu cennetin kapıları ne zamana kadar açık duracak yâ Cebrâil kardeşim?” diye Peygamber Efendimiz sordu.

(Kâle ilâ tulûi'l-fecr) “Bu fecir atıncaya kadar, tanyeri ağarmaya başlayıncaya kadar...” Yâni,

takvimlerdeki imsak vaktine kadar. Ondan önce bu işleri yapmak lâzım, uyumamak lâzım!

(Min evveli'l-leyli) Yâni, “Gecenin evvelinden...” Gecenin evvelini de söyledik. O da akşam ezanı okunduğu zaman idi. Demek ki, bu akşamdan itibaren kollarımızı sıvayacağız, gayretimize bir başka neşe vereceğiz. Aşk ile, şevk ile şu anlatılan şekilde, işaret edilen şekilde Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne tazarrû ve niyâz eyleyip ibadet ve taat edeceğiz.

d. Kulların Cehennemden Azad Edilmesi

ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ لِلَّهِ تَعَالَى فِيهَا عُرْتَاءُ مِنَ
النَّارِ بَعْدَ شِعْرِ غَنَمِ الْكَلْبِ

(Sümme kâle: Yâ muhammed, inne li'llâhi teâlâ fîhâ utakàü mine'n-nâr bi-adedi şîari ganemi'l-keleb.) “Yâ Muhammed!” demiş Cebrâil AS Peygamber Efendimiz'e. “Bu gece Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin, cehennemlik olmayı hak etmiş olduğu halde cehennemden âzâd ettiği o kadar insan vardır ki... Cehennemlik olacaktı ama işte bu gece affediyor, affı cûşa geliyor, mağfiret eyliyor, bağışlıyor. O kadar insan vardır ki, nedir bunların sayısı?.. (Bi-adedi şîari ganemi'l-keleb) “Benî Kelb kabilesinin koyunlarının postlarının kılları sayısınca...” diyor ki, yâni ne kadar çok olduğunu bu hadis-i şerifi dinleyen, Rasûlüllah Efendimiz'in sözünü dinleyen anlasın diye.

Hani biliyorsunuz, Türkçe’de bir söz vardır sevgili kardeşlerim: “—Bana pösteki saydırma!” derler.

Pöstekinin üstündeki, yâni koyunun derisinin üstündeki kılları saymak ne kadar zor, uzun bir şey... Tabii bunun Matematik’te kolay yolları vardır. Bir santimetrekarede kaç tane kıl olduğunu sayarsın, postun kaç santimetre kare olduğunu bulursun. Onunla onu çarparsın, şu kadar kıl var takriben dersin.

Şu kabiledede de şu kadar koyun var... Bununla bunu çarparsam bu kadar eder dersin ama, tabii Allah’ın rahmetinin hududu yoktur. Allah-u Teâlâ Hazretleri çok kullarını affı mağfiret edeceğini, Benî Kelb kabilesinin koyunlarının kılları adedince kimseyi cehennemlik duruma düşmüş pozisyondayken, affedeceğini müjdelemiş oluyor.

Tabii, bu gecede beni heyecanlandıran bir şey var, onu da söyleyip sözümü bitirmek istiyorum sevgili kardeşlerim! Aslında zaman çok olsa da, geniş geniş anlatsam... Şimdi bu gece, bir dahaki Berat Kandiline kadarki mukadderât tesbit edileceğine göre, yâni kesinleşeceğine göre, onaylanacağına göre diyelim, insanların anlayacağı kelimeleri kullanarak; bu çok önemli oluyor.

Yâni nice insan vardır diyor Peygamber Efendimiz veya evliyâullah büyüklerimiz kitaplarında, ölmüş olacağı, öleceği takdir ediliyor; adam işte dünyada çok yaşayacakmış gibi dünyalık peşinde... Düğünü oluyor, halbuki

ölecek. Yola çıkmış, halbuki ölecek. Nice gülen insan var, halbuki kendisinin adı kötü insanlar listesinde, Allah'ın sevmediği grubun arasında... İşte tabii bu çok önemli... Allah cümle geçmişlerimize rahmet eylesin... Tabii hacca gidenler, gidecek olanlar, gidebilecek olanlar kaydediliyor bu gecede... Onun için, bu gece Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne çok tazarrû ve niyâz eyleyip, neler istememiz gerekiyorsa gözümüzü açıp istememiz gerekiyor. Yâni bu gece insanın aklını, zekâsını kullanıp, ne isteyeceğini iyice düşünüp, taşınıp isteme gecesidir.

“—*Hodri meydan!*” dedikleri gibi hani; “Meydan senin!” demektir bu Farsça'da... Bu *hodri*, *hodra*, senindir mânâsına geliyor. “Kendine aittir” demek.

“—İşte meydan, işte fırsat, işte büyük bir nimet, işte büyükbir devlet!.. Haydi bakalım hazırlan, Allah'tan ne isteyeceksen iste, de! Allah'ın rahmetine mazhar ol, mağfiretini kazan ve Allah'tan güzel mükâfatlara nâil ol” denmiş oluyor.

İşte bu müjdeleri size Avustralya'nın başşehri Canberra'dan, bizim aile eğitim kampımızdan telefonla anlatıyorum sevgili Akradinleyicilerim! Bizim bu kampımız hakkında da biraz bilgi vereyim:

Bizim buradaki kardeşlerimizi çok seviyorum. Bunların bir kısmı, yöneticileri benim İlâhiyât Fakültesi'nden hocaefendi ve hanımefendi olarak talebemdir. Ötekileri de kardeşlerimizdir, ihvanımızdır. Bunlar böyle tatil diye, yıl sonu

tatili diye, herkes deniz kenarlarında eğlenceye, keyfe safâya giderken, böyle bu fırsatı uzun tatildir diye değerlendiriyorlar. Güzel bir yer tutuyorlar, orada müslüman kardeşlerini topluyorlar ve güzel eğitimler yapıyorlar. Bizi de çağırıyorlar.

Yine burada üç yüze yakın müslüman kardeşimiz, çok güzel, yeşillik bir yerde toplanmış durumda...

Aslında böyle ailelerin kaldığı, motel gibi bir yer olarak yapılmış. Ama şimdi tamamen bize ait, hiç yabancı yok... Ezanları okuyoruz, namazları cemaatle çayırda veya salonda kılıyoruz. Sabahları konuşmalar yapıyoruz, ayetler, hadisler, Kur'an-ı Kerimler, tatlı tatlı muhabbet...

Hem beylere eğitim var, hem hanımlara eğitim var, hem çocukların hocaları var, onları topluyorlar, onlara dini eğitimi gösteriyorlar. Çok faydalı oluyor.

İşte biz, böyle bir dinî eğitim çalışması için buradayız. Siz de oralardasınız. Burası yaz, orası kış... Oranın Berat Gecesi uzun, buranın Berat Gecesi kısa... Hepinizin dualarınızı bekleriz. Hepinize Allah'tan dünya ve ahiretin hayırlarını niyâz ederiz.

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlelerinizi saâidler zümresine dahil eylesin... Süedâ defterine kaydeylesin... Hepinizin hakkında hayırları yazsın, takdir eylesin... Mukadderâtınız, alın yazınız güzel olsun... Bahtınız açık olsun...

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemize dünya ve ahirette hayırları ihsan eylesin... Böyle güzel,

mübârek günlerin bereketlerinden, rahmetlerinden, nimetlerinden en çok mükâfatlar alarak istifade etmeyi nasib eylesin... Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin... Hepimizi cennette Rasûlüllah Efendimiz'in huzurunda, çevresinde, civarında buluştursun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû, sevgili Akra dinleyicilerim!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

05. 01. 1996 - Canberra / AVUSTRALYA

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

